

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **AGICOA Europe**, se sídlem 25-27 Zone Industrielle de Kehlen, 8287 Luxembourg, Lucembursko, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, Maltézské náměstí 471/1, Praha 1-Malá Strana, za účasti: **I) DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura o.s.**, IČ 654 01 875, se sídlem Krátkého 1, Praha 9, zastoupená JUDr. Františkem Vyskočilem Ph.D., advokátem, se sídlem Voršílská 10, Praha 1, **II) INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, o.s.**, IČ 005 37 772, se sídlem Klimentská 1207/10, Praha 1, **III) OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o.s.**, IČ 638 39 997, se sídlem Čs. armády 20, Praha 6, **IV) Ochranná organizace autorská - Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl**, IČ 601 66 916, se sídlem Žitná 1575/49, Praha 1, zastoupená JUDr. Martinem Piškulou, advokátem se sídlem Neumannova 1476/5, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 7.12.2009, č. MK 10817/2009 OLP,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobou se žalobce AGICOA Europe, Sdružení pro kolektivní správu audiovizuálních děl v Evropě, neziskové sdružení, zapsané do lucemburského obchodního rejstříku a rejstříku společností pod č. F 7.645, domáhá zrušení rozhodnutí ministra kultury ze dne 7.12.2009, č. MK 10817/2009 OPL, kterým byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 14.8.2009 č.j. MK 5299/2009 OAP, sp.zn.: MK-S 400/2009 OAP.

Tímto rozhodnutím byla podle § 98 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2009 (dále jen „autorský zákon“) zamítnuta žádost žalobce o udělení oprávnění k výkonu kolektivní správy v České republice, podaná dne 18.5.2009, stručně shrnuto z důvodu, že předmětná práva jsou již v ČR zastupována kolektivními správci (DILIA, INTERGRAM, OSA, OOA-S, nyní osobami zúčastněnými na řízení, a dále OAZA) a není dle § 98 odst. 6 písm. c) autorského zákona možno udělit oprávnění ke kolektivní správě týchž práv v ČR jinému subjektu, neboť právní úprava v ČR stojí na monopolu jednoho kolektivního správce pro určitý typ práv. Rozhodnutí ministerstva konstatovalo, že žalobce splnil náležitosti podání žádosti o oprávnění k výkonu kolektivní správy podle § 98 odst. 2 a 3 autorského zákona; podle § 98 odst. 6 písm. c) autorského zákona je však další nezbytnou podmínkou skutečnost, že pro výkon téhož práva ve vztahu k témuž předmětu ochrany a pokud jde o díla pro výkon téhož práva k témuž druhu díla, nemá oprávnění již jiná osoba. Oprávnění, které požaduje žadatel (žalobce), byla již dříve v požadovaném rozsahu právoplatně udělena občanskému sdružení INTERGRAM a částečně také občanskému sdružení DILIA a vzhledem k tomu, že žalobce požádal také o oprávnění k výkonu kolektivní správy práva na užití kabelovým přenosem děl, jejichž autoři převedli práva na přenos na výrobce zvukově obrazového záznamu ze zákona či na základě presumpce nebo smluv, docházelo by k překrývání tohoto oprávnění také s oprávněními, která byla dříve udělena kolektivním správcům OOA-S a OAZA. Ministerstvo poukázalo na to, že nemůže odmítnout aplikaci tohoto ustanovení pro neslučitelnost s právem EU, jak se dovolává žalobce s tím, že by se jednalo o porušení zásady, že společnost registrovaná v jednom členském státě může vyvíjet činnost v kterémkoliv jiném státě EU. Novelou autorského zákona č. 168/2008 Sb. byla odstraněna podmínka sídla kolektivního správce na území České republiky. Jakákoliv právnická osoba se sídlem v jiném členském státě EU v České republice může požádat o oprávnění k výkonu kolektivní správy a její žádost bude posuzována stejným způsobem a podle stejných kritérií a předpisů jako žádost tuzemského žadatele, a pokud dostane oprávnění, může činnost vykonávat bez diskriminace na základě státní příslušnosti, může však požádat jen o takové právo k takovému předmětu ochrany, které dosud v České republice nespravuje žádný jiný kolektivní správce. Ministerstvo zaujalo závěr, že omezení výkonu kolektivní správy téhož práva pro tentýž předmět ochrany pouze na jednoho kolektivního správce v koncepci platného českého autorského zákona je podmínkou efektivního výkonu kolektivní správy, pokud by spravovalo stejná práva ke stejnému předmětu ochrany více kolektivních správců, nastal by stav právní nejistoty s negativními dopady na zastupované autory i uživatele děl. Situaci pak nešlo vyřešit odnětím oprávnění existujícím kolektivním správcům, když zákonné důvody pro tento postup nenastaly.

Rozhodnutí ministra kultury k námitkám žalobce uplatněným v rozkladu, mj. že Ministerstvo kultury potvrdilo, že za účelem zákonné způsobilosti vybírat odměny za přenos od uživatelů v ČR potřebuje mít žalobce oprávnění podle § 97 odst. 1 autorského zákona a že zamítnutí žádosti považuje za porušení zásady volného pohybu služeb zakotvené ve Smlouvě o založení Evropského společenství (dále jen Smlouva ES) a ministerstvo je povinno se řídit zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí českého právního řádu (§ 2 zákona č. 500/2004Sb., správní řád) s odkazem na články 49 Smlouvy ES /„omezení volného pohybu služeb jsou zakázána uvnitř Společenství pro státní příslušníky členských států, kteří podnikají v jiném státě Společenství, než se nachází příjemce služeb“/ a čl. 54 téže Smlouvy /„Dokud nebudou odstraněna omezení volného pohybu služeb, uplatňuje je každý členský stát na všechny poskytovatele služeb podle čl. 49 prvního pododstavce, bez rozdílu státní příslušnosti a místa pobytu“/, kdy žalobce jako žadatel

poukazoval na zásady volného pohybu služeb s tím, že sdružení, které dostalo oprávnění v jednom členském státě Evropské unie (dále též jen „EU“) je oprávněno vyvíjet činnost v jakémkoliv jiném členském státě EU a žadatel toto oprávnění získal v Lucembursku a napadeným rozhodnutím je mu v České republice znemožněno vykonávat činnost a domáhal se vyslovení k závěru, že může vykonávat kolektivní správu v České republice bez nutnosti mít oprávnění českého Ministerstva kultury anebo že se na něj nevztahuje ust. § 98 odst. 6 písm. c) autorského zákona, ministr nepřisvědčil. Poukázal na to, že žádosti nemohlo být vyhověno, neboť stejným způsobem by ministerstvo muselo rozhodnout i v případě, že by žádost ve stejném rozsahu podal subjekt se sídlem v České republice. Rozhodnutí tak nediskriminuje žalobce na základě státní příslušnosti. Monopol kolektivní správy pro jednotlivé druhy děl v ust. § 96 odst. 6 písm. c) autorského zákona vyvolává praktická potřeba efektivního a transparentního výkonu kolektivní správy, v případě více kolektivních správců by potenciálně hrozilo, že bude jeden autor zastupován současně dvěma či více kolektivními správci pro totéž dílo. Jakákoliv právnická osoba v intencích uvedené novely se sídlem v jiném členském státě může v České republice požádat o oprávnění k výkonu kolektivní správy a její žádost bude posuzována stejným způsobem a podle stejných kritérií a předpisů jako žádost tuzemského žadatele a nelze proto autorský zákon považovat za diskriminační. Pokud jde o odvolání na články Smlouvy o založení Evropského společenství, jimiž jsou zakázána omezení volného pohybu služeb uvnitř společenství, ministr uvádí, že úpravu v českém autorském zákoně nelze považovat za omezení volného pohybu služeb. Uvedená ustanovení není možno uplatňovat jinak, než požaduje čl. 54 Smlouvy ES, tedy na všechny poskytovatele služeb bez rozdílu státní příslušnosti nebo místa pobytu stejně, ani jednomu z nabízených řešení žadatelem tak není možno vyhovět. Požadavek, aby mohl vykonávat kolektivní správu bez nutnosti mít oprávnění Ministerstva kultury, nemá oporu v autorském zákoně, mimo jiné by tím byla způsobena diskriminace tuzemských subjektů oproti subjektům zahraničním.

Žalobce namítl, že je organizací zřízenou v souladu s lucemburským právem a má podle oprávnění vydaného Ministerstvem hospodářství Lucemburska statut organizace kolektivní správy autorských práv a práv příbuzných právu autorskému, podle čl. 3 svých stanov má zákonnou pravomoc vybírat a rozdělovat tantiémy z dalšího šíření bez teritoriálního omezení, zastupuje a chrání v rámci kolektivní správy práva producentů (výrobců) nebo distributorů audiovizuálních děl a jejich zástupců a zmocněnců a rovněž autorů audiovizuálních děl, autorů preexistentních děl a výkonných umělců, kteří převedli svá práva na producenty podle zákona, právní domněnkou či dohodou. Napadená rozhodnutí předpokládající, že jakákoli právnická osoba se sídlem v jiném státě EU musí nejprve získat oprávnění, aby mohla působit v ČR, a nadto, že ust. § 96 odst. 6 písm. c) autorského zákona brání udělit takové oprávnění pro výkon téhož práva k témuž předmětu ochrany, pakliže již bylo dříve uděleno jinému subjektu, porušují podle žalobce (*bod IV. žaloby*):

1) ustanovení evropského práva, čl. 49 odst. 1, čl. 50 odst. 1 a 2 Smlouvy o založení Evropské unie /dále též „Smlouva EU“/

2) čl. 16 odst. 1 a 2 písm. b) Směrnice č. 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu (dále jen „Směrnice o službách“).

Žalobce se dovolává nadřazenosti Smlouvy EU nad českým právem s tím, že Smlouva EU je pro české orgány závazná, neboť je součástí právního řádu České republiky, a principu přímého účinku, který umožňuje dovolávat se práva Společenství bez ohledu na znění národního práva, a to s odvoláním na rozhodnutí Evropského soudního dvora v případě *Van Gend & Loos* z 5. 2. 1963.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že z iniciativy žalobce zahájená jednání v souvislosti s tímto řízením, která měla vést k mimosoudnímu řešení sporu na základě dohod s kolektivními správci, kteří disponují oprávněním k výkonu kolektivní správy, zejména společností DILIA, nevedla k dohodě (záznamy z těchto jednání z 12. 7. 2010, z 30. 7. 2010). Rozhodnutí byla vydána v souladu s platnou právní úpravou a ust. § 98 autorského zákona je plně v souladu s unijním právem a mezinárodními závazky České republiky.

Osoby zúčastněné na řízení ve svých vyjádřeních shodně vyjádřily názor, že žaloba není důvodná, a navrhly, aby ji soud zamítl.

Rozsudkem ze dne 14. 5. 2013 čj. 10A 54/2010-370 zdejší soud rozhodl o žalobě tak, že zrušil jak rozhodnutí ministra kultury, tak i prvoinstanční rozhodnutí Ministerstva kultury. Ztotožnil se přitom s názorem žalobce na rozpornost české právní úpravy s unijním právem.

Ke kasační stížnosti žalovaného a osob zúčastněných na řízení byl tento rozsudek zdejšího soudu zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2014 čj. 4 As 128/2013-207. Nejvyšší správní soud s poukazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 27. 2. 2014 sp. zn. C-351/12 dospěl k závěru, že česká právní úprava s unijním právem v rozporu není.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Žalobce v žalobě uplatňuje toliko jedinou námitku, a sice námitku rozporu české právní úpravy s unijním právem. Zdejší soud je při posouzení této námitky nyní vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným ve shora citovaném zrušujícím rozsudku.

Podle rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 27. 2. 2014, sp. zn. C-351/12, „[č]lánek 16 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu, jakož i články 56 SFEU a 102 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání takové právní úpravě členského státu, jako je právní úprava dotčená v původním řízení, která výkon kolektivní správy autorských práv k určitým chráněným dílům na území tohoto státu vyhrazuje pouze jednomu kolektivnímu správci autorských práv, a tím takovému uživateli těchto děl, jako je lázeňské zařízení dotčené ve věci v původním řízení, brání ve využívání služeb poskytovaných správcem usazeným v jiném členském státě.“

Nejvyšší správní soud proto konstatoval, že Soudní dvůr Evropské unie, jako jediný orgán k tomu oprávněný, podal v citovaném rozsudku výklad relevantních ustanovení unijního práva, který je pro vnitrostátní soudy závazný. Soudy rozhodující ve správním soudnictví jsou proto povinny při svém rozhodování vycházet z toho, že právo Evropské unie nebrání současné právní úpravě kolektivní správy autorských práv v autorském zákoně, která představuje překážku pro poskytování služeb kolektivními správci usazenými v jiných členských státech.

Protože zdejší soud může žalobou napadené rozhodnutí přezkoumávat pouze v rozsahu žalobních bodů, které byly řádně uplatněny ve lhůtě pro podání žaloby, nemohl přezkoumávat žalobou napadené rozhodnutí z žádných jiných aspektů než z hlediska souladu české právní úpravy s unijním právem, kde je však vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. Proto mu nezbylo než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. *osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.* V daném případě soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, a tyto ani nepodaly návrh, aby jim soud právo na náhradu nákladů řízení přiznal z důvodů zvláštního zřetele hodných. Proto soud osobám zúčastněným na řízení právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Kasační stížnost proti tomuto rozsudku není přípustná, to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 104 odst. 3 písm. a/ s. ř. s.). V takovém případě se kasační stížnost podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. července 2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu